

nik. Bili smo prijatelji še iz študentovskih časov. Skozi 60 let smo imeli medsebojne stike, mnogo del smo skupaj opravili, mnogokrat smo se sestajali, reševali strokovne in javne zadeve, svoje doživljaje in stresali razne šale, posebno Pavle se je rad ponorčeval, a vedno na svoj, ne na tuj račun. V enem mesecu je zdaj naša deteljica osemdesetletnikov zgubila dva lista — za najstarejšim Bohincem zdaj odletuje najmlajši Pavle Blaznik.

Kakor ima na svetu vsaka stvar sončno in senčno stran, tako ima tudi Pavletovo življenje poleg srečnih časov tudi črne čase nesreče. Hudo ga je prizadela nemška okupacija Celja. Pred Nemci se je umaknil in prebil nekaj časa v Ljubljani, kjer je dobil skromno plačano honorarno zaposlitev na 1. gimnaziji, nekaj let pa v Tijesnu v Dalmaciji, od koder je rodbina njegove žene, Nemci so mu v Celju zaplenili vso opremo s knjižnico in vsem gradivom, zbranim za zgodovino fevdalne Loke, da je moral po vojni vse podatke na novo zbrati, za kar se je mudilo, ker se je bližala tisočletnica Loke, ko je potem knjiga izšla.

Najhujši udarec je Pavleta zadel 1. 1954, ko je delal v Münchnu in je dobil brzojavno sporočilo, da se mu je v steni Mrzle gore nad Okrešljem smrtno ponesrečil sin Pavč, abiturient. Tega udarca ni nikoli prebolel, vendar ni klonil. Sam je nato plezal po isti smeri, da je videl, kje in kako se je nesreča zgodila. Neopazno, možato je nosil bridko bol v srcu in vestno opravljal svoje delo kakor prej.

Tudi sam je doživel hudo nesrečo, ko ga je pred 4 leti na cesti podrl tovornjak in je dobil nevarno poškodbo lobanje. Njegova velika življenjska moč je to premagala. Žal pa ga je pred tremi tedni zadel drugačen udarec, ki mu tudi močna narava ni bila kos, in ga odvezal družini, njegovemu delu in nam tovarišem in prijateljem. Vedno nam bo ostal v spominu kot vzor odličnega kulturnega delavca in plemenitega človeka.

prof. France Planina

najbližji življenjski prijatelj
in sooblikovalec muzejske dejavnosti
med škofjeloškimi rojaki

Ni še preteklo leto dni, ko smo v krogu članstva Muzejskega društva v Škofji Loki prisrčno proslavljali osemdesetletni življenjski jubilej našega dr. Pavleta Blaznika. V zadnjih tednih pa smo vsi loški muzejski ljubitelji s strahom pričakovali razplet njegove nenadne težke obolevnosti. Danes ta dan z bolečino v srcih spremljamo svojega dragega tovariša na zadnji poti. Za njim pa ostaja med nami spomin na loškega rojaka, na njegovo delo v Muzejskem društvu, na njegovo življenjsko in delovno povezanost z njegovo Loko.

Svojo pripadnost Loki je Pavle Blaznik že v svojih mladih letih črpal iz svojega domačega obrtniškega okolja, vezanega na staro cehovsko obrtniško tradicijo, in iz širšega loškega mestnega okolja z obilico pričevanj iz daljne, bogate zgodovinske preteklosti. In vse to ga je brez dvoma navajalo k študiju zgodovine, sam študij zgodovine in spoznanje njegovih virov pa ga je znova usmerjalo v pretekla obdobja svojega rojstnega kraja.

Zato ni čuda, da je po obrtniški razstavi leta 1936, ki je med drugim predstavila cehovsko preteklost Loke, ceh škofjeloških profesorjev sprožil akcijo

za ustanovitev krajevne muzejske zbirke. Na čelo odbora za uresničitev te ideje so prijatelji postavili mladega doktorja zgodovinskih ved Pavleta Blaznika, ki je poleti 1937 že vodil ustanovni občni zbor škofjeloškega Muzejskega društva ter zatem skoraj 40 let načrtno in vztrajno razvijal muzejsko misel in dejavnost na loškem ozemlju. Z aktivnostjo društvenih članov pod vodstvom dr. Blaznika so bile 1939 v Škofji Loki odprte prve muzejske zbirke, ki so po 1945 prerasle v sedanjo poklicno muzejsko ustanovo.

Čeprav Pavle Blaznik ni živel v Škofji Loki, ker ga je poklic profesorja in znanstvenega delavca vodil v Celje in v Ljubljano, se je v Loko pogosto vračal med svoje domače in prijatelje rojake. Vodil je njih skupno muzejsko društvo ter bil z njimi usmerjevalec in oblikovalec muzejske misli in dela med prebivalci Loke in kmalu tudi obeh dolin ter muzejskih zbirk v Loki, Železnikih in Žireh. Zlasti za ves povojni čas je z redkimi izjemami značilno njegovo redno mesečno prihajanje in vodenje muzejskih sej: Z zanj svojsko načrtnostjo in predanostjo do dela, z zahtevnostjo in odgovornostjo za prevzete naloge vsakogar med društvenimi in muzejskimi delavci, pa vselej s tovariškim odnosom, kar je rojevalo sad za sadom muzejskega delovanja v Loki in okolici.

Ob tem organizacijskem muzejskem delu za ohranjanje pričevanj loške zgodovinske preteklosti pa je svoje delo vse bolj poglobljal in ga dokumentiral z znanstvenim raziskovanjem zgodovinskih virov o loški preteklosti. Zneane so njegove številne znanstvene razprave o naseljevanju loškega ozemlja, o dogajanju v mestu in na podeželju, o družbenih in gospodarskih odnosih med podložniki, kmeti, obrtniki, meščani, o veljaki, plemstvu in fevdalnih gospodarjih loškega ozemlja. Ob sistematičnem preučevanju zgodovinskega gradiva je nastajalo preko 50 znanstvenih razprav, večinoma objavljenih v zborniku muzejskega društva Loški razgledi, in se je 1973. izoblikovala Blaznikova znamenita monografija o Škofji Loki in loškem gospodstvu, in sicer prav za tisočletnico njegove utemeljitve.

Loški občani, zlasti člani muzejskega društva so zvesto in ponosni spremljali to Blaznikovo dejavnost in z njim vselej radi sodelovali pri uresničevanju razvoja muzejske dejavnosti na škofjeloškem območju. Iz spoštovanja do njegovega opravljenega dela in v zahvalo zanj so Ločani dr. Blazniku dali priznanje z dodelitvijo najvišjih občinskih časti in drugih družbenih odličij, člani Muzejskega društva pa so mu ob društvenih in njegovih osebnih jubilejih podelili diplomu soustanovitelja Muzejskega društva oziroma naslov častnega društvenega predsednika.

Prav pred letom dni pa je Muzejsko društvo na svojem občnem zboru, prirejenem ob Blaznikovem visokem življenjskem jubileju, izročilo jubilarntu spominsko slavnostno listino, v kateri dr. Blazniku za njegovo življenjsko delo, posvečeno slovenski zgodovinski znanosti in svojemu ljubemu domačemu kraju, predano nenehnemu iskanju znanstvene resnice, bogato delovnih uspehov pri ustvarjanju zgodovinske podobe o dogajanjih in življenju naših preteklih dob in ljudi na loškem ozemlju, izrekajo člani škofjeloškega muzejskega društva svojemu spoštovanemu ustanovitelju in voditelju, ponosni na svojega dragega učitelja in prijatelja, vsak zase in vsi skupaj, najtopplejšo zahvalo za vse, kar nam je dal kot slovenski znanstvenik, loški rojak in zgodovinar, dolgoletni društveni predsednik in kot plemenit človek. To svojo hvaležnost danes, ob grenkih trenutkih slovesa, še posebej potrebujemo.

Ni bil dr. Blaznik samo utemeljitelj muzejske misli in dejavnosti na loškem območju ter ustanovitelj in dolgoletni predsednik škofjeloškega Muzejskega društva. Njegovo delo za odkrivanje loške zgodovinske preteklosti ohranja Loko in njega prihodnosti. Hkrati pa zavezuje njegove loške rojake in njih družbene inštitucije, zlasti muzejske društvene člane in strokovne delavce, da naprej gojijo, razvijajo in bogatijo muzejsko idejo in delo dr. Blaznika, ki bo med nami ostalo za vselej prisotno.

Hvala za vse storjeno v škofjeloškem Muzejskem društvu in slava njegovemu spominu.

dr. Branko Berčič

Muzejsko društvo Škofja Loka